

Find vejen frem
VIA University College

Praksissamarbejde i Læreruddannelsen i VIA

Landskab over samarbejder mellem læreruddannelsen
og professionens praksis – Teaching Labs HÆFTE II

KOLOFON

Udgivet af

VIA University College

Redaktion

Anja Madsen Kvols
Lene Klement Lindblad
Martin Haldbo Hansen
Vivian Abreu Vaio

Layout og fotos

Inge Lynggaard Hansen

Forsidefoto

Colourbox

Tryk

GP-Tryk

INDHOLD

I nærværende folder præsenteres følgende:

- 00 Teaching Labs i Læreruddannelsen i VIA** – Landskab over praksissamarbejder mellem professionens praksis og læreruddannelsen
- 01 Løb, spring og kast atletik** – et eksempel på samarbejde mellem Læreruddannelsen i Aarhus, Aarhus 1900 og folkeskoler omkring atletik.
- 02 Feed back i engelsk** – et eksempel på samarbejde om skriftlig feed back i engelsk mellem Læreruddannelsen i Skive og en folkeskole i Skive.
- 03 Elever med læse- og skrivevanskeligheder** – et eksempel på praksissamarbejde mellem læreruddannelsen i Aarhus og Kompetence Center for Læsning (KCL) omkring undervisning af ordblinde elever.
- 04 Trivsel og bevægelse i skolen** – et eksempel på samarbejde mellem læreruddannelsen i Nørre Nissum og en folkeskole omkring bevægelsesaktiviteter i et socialt læringsperspektiv.
- 05 Undervisningsdifferentiering** – et eksempel fra Læreruddannelsen i Silkeborg og 3 folkeskoler på arbejdet med inkluderende læringsmiljøer og lærerens opgave med at differentiere undervisningen.
- 06 Årsprøver i historiefaget** – et eksempel fra læreruddannelsen og Forældreskolen i Aarhus omkring årsprøver og prøveafvikling generelt i udskolingen.
- 07 Playfull learning i Samfundsfag** – et eksempel fra Læreruddannelsen i Nørre Nissum og en folkeskole omkring brugen af playfull learning didaktisk element i samfundsfag i udskolingen.
- 08 Læseboost for skoleklasser på Silkeborg Bibliotek** – et eksempel på samarbejde mellem læreruddannelse, bibliotek og en folkeskole i Silkeborg omkring arbejdet med at motivere og booste børn til at læse.
- 09 Praktiksamarbejde på 1. årgang** – et eksempel fra Læreruddannelsen i Silkeborg på et ændret praktik forløb på 1. årgang. De studerende får mulighed for at øve sig i at forbedre, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning.
- 10 Lærere efteruddannes og studerende uddannes SAMMEN** – et eksempel fra Læreruddannelsen i Aarhus på at skabe samtidig udvikling og implementering af nye faglige indsatsområder i skolens og i læreruddannelsens praksis.
- 11 MoveOn** – et eksempel fra læreruddannelsen i Skive på tværprofessionelt samarbejde, hvor formålet er at inspirere og motivere til at arbejde tværprofessionelt om, gennem og med entreprenørskabsundervisning i grundskolen.
- 12 Praksisnær bachelorprojekt** – et eksempel på samarbejde omkring bachelorprojektet på 4. årgang mellem Silkeborg Kommunes Videncentre og læreruddannelsen i Silkeborg.

GOD LÆSELYST og TØV ikke med at tage kontakt for nærmere information og aftale.

Teaching Labs i Læreruddannelsen i VIA

Landskab over praksissamarbejder mellem professionens praksis og læreruddannelsen

Folkeskole og læreruddannelse skal rykke tættere sammen

Gennem de sidste love og bekendtgørelser for læreruddannelsen har praktikken været forstået som det sted, hvor teori og praksis kunne mødes og udfoldes i samspil. Med læreruddannelsesreformen fra 2013 blev der tilføjet et nyt element - 'praksissamarbejde', også kaldet 'praksistilknytning' eller 'det tredje læringsrum' - et kontinuerligt samarbejde mellem læreruddannelse og skole.

Danske Professionshøjskoler offentliggjorde i 2018 en handleplan til en bedre læreruddannelse, der består af 10 ambitioner. (Danske Professionshøjskoler, 2018)¹.

En af de 10 ambitioner er en ambition om, at:

læreruddannelsen og folkeskolen skal rykke tættere sammen.

Det er dén opgave, dette hæfte adresserer: Hvordan vi i Læreruddannelsen i VIA sikrer kontinuerligt samarbejde mellem skole og læreruddannelse.

I vores tilgang til opgaven gør følgende forståelser sig gældende:

- Uddannelsen til lærer finder sted både på professionshøjskolen og i skolen. Dvs. at de lærerstuderende, studerer i forskellige organisatoriske rum gennem deres studie.
- Der er teori og praksis i både skolen og på campus (professionshøjskolen) - og begge rum er virkelige, og indeholder både overlappende og forskellige undervisnings- og læringsmuligheder.
- Helt grundlæggende og i overensstemmelse med bekendtgørelsen for professionsbacheloruddannelser og for læreruddannelsen skal de studerende både tilegne sig grundlæggende kompetencer til at udføre et givent job og kompetencer til at udvikle og forandre samme praksis.

For at være mere præcis og tydeliggøre de forskellige organisatoriske rum og de grundlæggende forskellige fokuspunkter for den studerendes tilegnelse af kompetencer (som primært drejer sig om at tillære sig og *forankre* lærerkompetencer og/eller primært sætte sig i stand til at udvikle og *forandre* praksis; forandringskompetencer), har professionshøjskolerne udviklet en analytisk model, der kan bruges som udgangspunkt for forståelse og udvikling af forskellige typer af samarbejde mellem skole og professionshøjskole gennem et læreruddannelsesforløb.

Modellen (*på højre side*) er en figur for praksissamarbejde, som på den horizontale akse tematiserer, *hvor* et konkret praksissamarbejde finder sted - i læringsrum mellem campus og skole, og på den vertikale akse tematiserer *de studerendes læringsaktiviteter* og formål - mellem forankring af lærerkompetencer og forandring af praksis.

Nye Teaching Labs i landskabet

I Læreruddannelsen i VIA bruger vi begrebet "Teaching Labs", når vi arbejder med praksissamarbejde:

"Teaching" indikerer, at der i Teaching Labs er fokus på de studerendes udvikling af kompetencer knyttet til deres undervisningsfaglighed, og "Labs" betyder, at der arbejdes i en særlig organiseret uddannelsesdidaktisk rammesætning, som udgør et undersøgende og eksperimenterende studie- og læringsrum i læreruddannelsen.

Sideløbende med de ordinære praktikperioder indgår Teaching Labs altså i uddannelsesforløbet som forskellige former for praksistilknytning igennem lærerstudiet. Der kan skelnes mellem tre hovedformer for praksistilknytning, der konkret kan indeholde følgende aktiviteter:

- Praksistilknytning som konkrete undervisningsforløb
- Praksistilknytning som undersøgesrum
- Praksistilknytning som forsknings- og udviklingsprojekter

Flere Teaching Labs vil bevæge sig inden for mere end én af disse former. Studerende kan i et praksissamarbejdsprojekt både øve sig i at undervise elever på en skole i et tema, relateret til deres egen undervisning i fx et undervisningsfag

(altså *forankre* undervisningskompetencer) og samtidig undersøge en tematik i skolens hverdag og liv - evt. med et *forandringssigte* for øje.

Der går ikke lige skillelinjer mellem de tre former for praksissamarbejde. Ligesom fokus på henholdsvis *forankring* af færdigheder og kompetencer og *forandringskompetencer* heller ikke nødvendigvis lader sig adskille. De forskellige Teaching Labs placerer sig forskelligt på de to akser i modellen.

Dette hæfte er en opfølgning på hæftet "Teaching Labs. - Eksempler på praksissamarbejde Læreruddannelsen, VIA", der blev udgivet i 2014: <https://praktik.via.dk/laerer-noerre-nissum/Documents/Teaching%20Labs.pdf>.

Hæftet præsenterede forskellige eksempler på praksissamarbejde i læreruddannelsen samt det teoretiske grundlag for 'Teaching Labs'.

Note

1. Læreruddannelsen skal være en af de mest søgte uddannelser
2. Læreruddannelsen skal være et krævende fuldtidsstudie med et højt læringsudbytte
3. Læreruddannelsen skal udvikle lærere med stærk personlig og professionel autoritet
4. Læreruddannelsen og folkeskolen skal rykke tættere sammen
5. Læreruddannelsen skal bygge på den bedste forskning
6. Læreruddannelsen skal understøtte faglig fordybelse
7. Læreruddannelsen skal være på forkant med teknologi i folkeskolen
8. Læreruddannelsen skal være mere tværprofessionel
9. Læreruddannelsen skal uddanne lærere til hele Danmark
10. Læreruddannelsen som udviklingslaboratorium for god undervisning

Løb, spring, kast - atletik i skolen

Praksissamarbejdet består af et undervisningsforløb på læreruddannelsen i Aarhus (LIA) og et efterfølgende undervisningsforløb, som de studerende gennemfører på partnerskabsskoler i Aarhus Kommune i samarbejde med instruktører fra Aarhus 1900 Atletik. Samarbejdet tager udgangspunkt i "Fælles Mål for Idræt i Folkeskolen". Samarbejdet er støttet af Aarhus Kommune.

Formålet med projektet er, at de studerende undervises i indholdsområdet: Løb, spring, kast - atletik i et samarbejde med instruktører fra Aarhus 1900 Atletik og undervisere fra læreruddannelsen i Aarhus. Herefter afprøver de studerende metoder, tilgange og færdigheder gennem undervisningsforløb på udvalgte partnerskabsskoler i Aarhus Kommune.

De studerende fra LIA underviser i grupper sammen med instruktører fra Aarhus 1900 Atletik. De underviser i et atletikforløb på skolerne og afslutter med et atletikstævne for elever. Det handler om at tilegne sig grundlæggende professionskompetencer i dette indholdsområde, ved at de forbereder, gennemfører og evaluerer atletikundervisning i skolen med et efterfølgende stævne.

Samarbejdet forsøges gennemført med alle studerende med idræt som undervisningsfag. De studerende, som grundet anden undervisning ikke har mulighed for at komme ud på partnerskabsskolerne til gennemførelse af atletikundervisning, skriver en didaktisk opgave inden for dette område.

Forløbet gennemføres over 14 - 16 lektioner på Campus Aarhus C og Atletikhallen ved Aarhus 1900. Undervisningsforløbene på skolerne samt stævner er placeret uden for undervisningen som kategori 2 i studieaktivitetsmodellen (hvor underviser tager initiativ til og rammesætter studieaktiviteter, som studerende deltager i - uden deltagelse af underviser) og forløber over flere uger.

Kontakt

Tue Fisker, TF@VIA.DK
Susanne Storm, SU@VIA.DK,
 læreruddannelsen i Aarhus
Lars Nielsen,
 Larsnielsen@mymacmail.com,
 Aarhus 1900

Praksistilknytning i læreruddannelsen

– Et eksempel fra engelskfaget på læreruddannelsen i Skive

I forbindelse med modulet 'Sprog og sprogbrug', som er andet modul i undervisningsfaget engelsk på læreruddannelsen i Skive, samarbejder de studerende med en skoles 7. eller 8. klasse og klassens engelsklærer omkring skriftsprogsudvikling og skriftsproglig vejledning. Hver studerende knyttes til en elev og giver feedback på elevens skriftlige afleveringer i engelsk – typisk tre - i løbet af modulets varighed. Kommunikationen mellem den studerende og eleven foregår primært digitalt: Eleven sender sin aflevering til den studerende, og den studerende sender sin feedback og beder eleven om, at kigge på f.eks. forstyrrende fejl eller indholdselementer. Eleven bearbejder feedbacken og sender sine rettelser og evt. spørgsmål til den studerende, som følger op med kortfattet feedback.

Formålet med samarbejdet er, at de studerende får praksiserfaringer med at være sproglige vejledere, og at det bliver tydeligt for dem, hvad en fremmedsproglær skal kunne for at give brugbar feedback, der sætter skub i elevernes skriftsprogstilegnelse. Samarbejdet giver de studerende mulighed for at få indblik i elevens intersproglige udvikling over tid, at forholde sig til effekten af deres rette- og feedbackstrategier og at tilpasse disse til netop deres elev. Desuden øver de studerende sig i at kommunikere med elever om engelsk – på engelsk!

Samarbejdet skydes altid i gang med et fysisk møde på skolen, hvor de studerende og eleverne lærer hinanden at kende, og hvor de studerende gennemfører forskellige kommunikative aktiviteter, der kan give dem indsigt i elevernes sproglige forudsætninger. Selvom samarbejdet knytter sig særligt til et af engelskfagets moduler, hører det ikke op ved modulets afslutning.

Det fortsætter på tredje og fjerde modul sideløbende med de studerendes arbejde i disse moduler og strækker sig således over halvandet år i alt. I denne del af samarbejdet får de studerende udover at være sproglige vejledere også mulighed for at få praksiserfaringer med f.eks. at lave oplæg til elevernes skriveopgaver og at stilladsere skriveprocessen i form af skriveworkshops med eleverne.

Kontakt

Annemette Heine Wullum,
AHJE@VIA.DK, læreruddannelsen i Skive

Elever i læse- og skrivevanskeligheder

– et praksissamarbejde med Competence Center for Læsning (KCL)

Alle studerende på specialiseringsmodulet "Elever i læse- og skrivevanskeligheder" deltager i praksissamarbejdet med Competencecenter for Læsning (KCL). Formålet med praksissamarbejdet er, at de studerende får viden om og ser konkrete eksempler på, hvordan konsulenter på KCL underviser deres elever med dysleksi på tværs af fag og med inddragelse af læse- og skriveteknologi. Endvidere at de studerende opnår en bredere forståelse af, hvad det vil sige at være en ordblind elev i skolen, samt de udfordringer og potentialer, eleverne ofte tumler med i undervisningen.

I løbet af specialiseringsmodulet får vi først besøg på Campus Aarhus C af en konsulent fra KCL, der holder oplæg om didaktisk anvendelse af læse- og skriveteknologi (LST). De studerende får her indsigt i og konkret erfaring med

LST (også hands-on), og med teknologiens muligheder og begrænsninger i et pædagogisk og didaktisk perspektiv. Efterfølgende indgår et halvdagsbesøg på KCL, hvor de studerende får oplæg af tre konsulenter, der beskriver og kommer med konkrete eksempler på, hvordan de underviser deres elever i indskoling, mellemtrin og udskoling. De studerende kommer tæt på undervisningsaktiviteterne og har mulighed for at komme i dialog med konsulenterne og høre deres pædagogiske og didaktiske begrundelser og refleksioner om undervisningsmetoder og teknologi mv. De studerende får desuden viden om, hvordan konsulenterne samarbejder med lærere og ledere på elevernes hjemmeskoler. Som en del af besøget på KCL får de studerende også mulighed for at møde nogle af de elever, der deltager i et forløb på KCL. Eleverne fortæller om deres skoleerfaringer med dysleksi, og

hvilken betydning forløbet på KCL og brug af LST har haft for deres deltagelse i skolens undervisning på lige fod med deres kammerater.

Sideløbende og i forbindelse med de studerendes selvstændige projektarbejde med egen empiri og case, reflekterer de studerende over praksiserfaringerne med inddragelse af forskningsbaserede teorier. Hensigten er, med reference til kompetencemålene for modulet, at de studerende selv bliver i stand til at tilrettelægge, gennemføre og evaluere en foregribende eller indgribende undervisning rettet mod elever med læse- og skrivevanskeligheder, der er tilpasset deres specifikke forudsætninger, potentialer og behov.

Kontakt

Grete Dolmer, GEDO@VIA.DK, læreruddannelsen i Aarhus

De studerende får viden om og ser konkrete eksempler på, hvordan konsulenter på KCL underviser deres elever med dysleksi på tværs af fag og med inddragelse af læse- og skriveteknologi.

Bevægelse i skolen

I "Bevægelse i skolen" har vi et samarbejde med en pædagog på en skole, der arbejder med bevægelsesaktiviteter som en vej til at styrke elevernes kompetencer til at kommunikere og samarbejde, og her igennem fremme trivsel og et inkluderende læringsmiljø.

Formålet med forløbet er at give de studerende et praksisnært uddannelsesforløb, hvor de tilegner sig kompetence til med både forskning, didaktik og praksisnær viden og erfaring som afsæt, at forberede og gennemføre bevægelsesaktiviteter i et socialt læringsperspektiv.

Elementerne og indholdet i forløbet er overordnet: Inddragelse af forskningsbaseret viden, besøg i praksis, pædagogiske og didaktiske samtaler, forberedelse, afprøvning, justering, observationer og interview med elever.

Konkret arbejdes der på læreruddannelsen med forskningsbaseret viden om bevægelsesaktiviteter i et socialt læringsperspektiv.

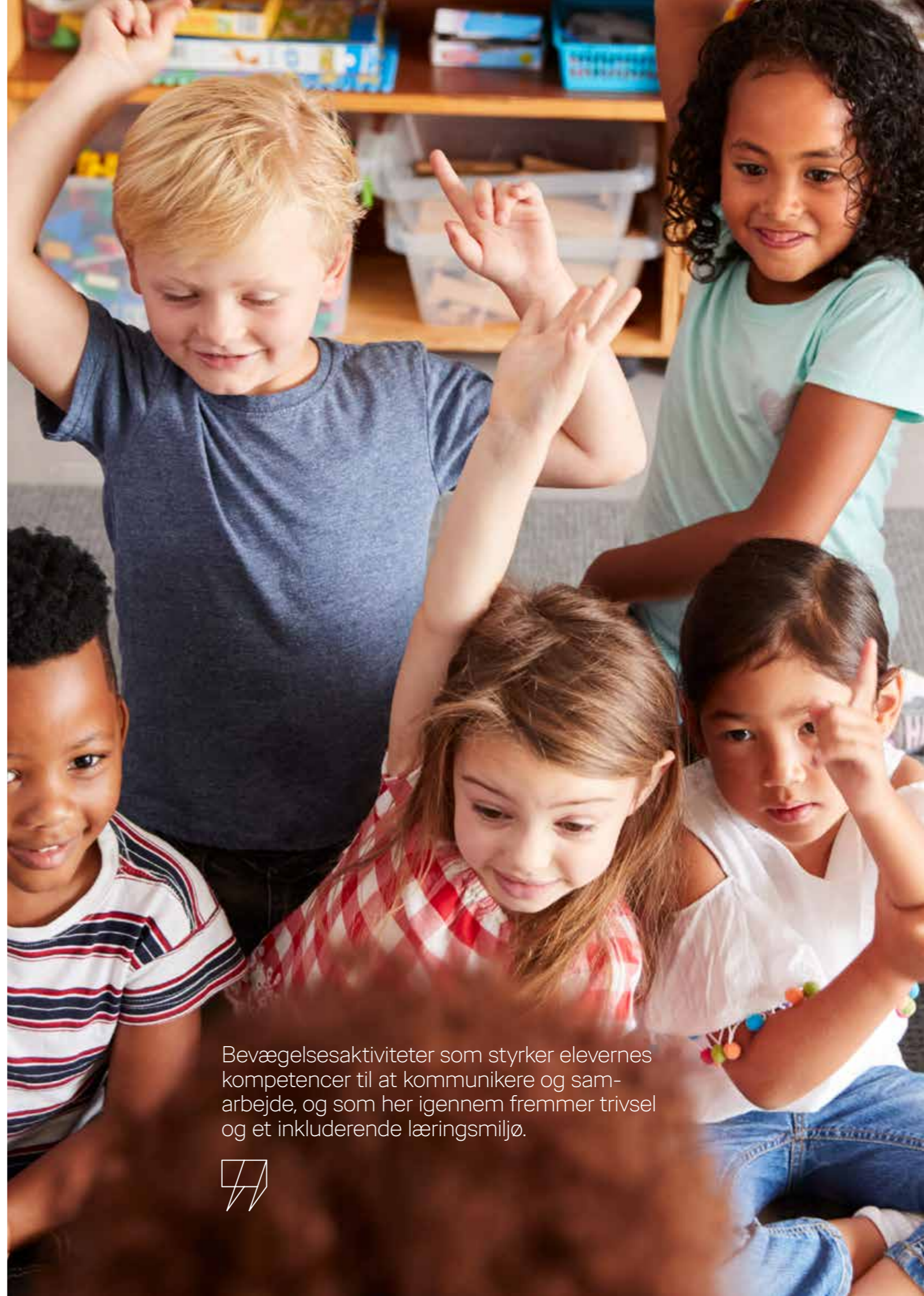
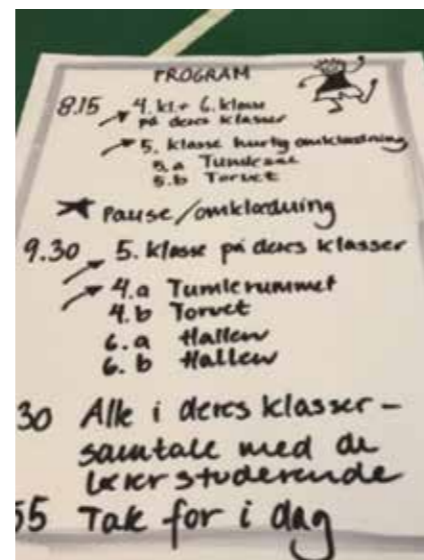
Ved det efterfølgende skolebesøg reflekteres der sammen med pædagogen over, hvordan man, i tværprofessionelt samarbejde kan bruge bevægelsesaktiviteter til at fremme trivsel og læringsfællesskaber.

På denne baggrund forbereder de studerende, bevægelsesaktiviteter med samarbejde og fællesskab for øje, som vi vender tilbage til skolen og gennemfører i forskellige klasser. En lærer som kender eleverne godt er med som observatør. De studerende skiftes til at have underviserrollen og observatørrollen, og får mulighed for at prøve, øve, justere, observere og evaluere med eleverne.

Den velforberejede og fokuserede observation er vigtig for at blive reelt klogere og bedre til det vi gerne vil opnå i praksis. Der observeres bl.a. på elevernes handleformer, hvilke muligheder aktiviteten skaber for, at eleverne kan blive centrale deltagere og hvordan aktiviteten justeres for at der er energi og holdes fokus. Forløbet afsluttes med elevinterview og afsluttende didaktisk samtale som lærerfaglig refleksion.

Kontakt

Karen Hedegaard, KARH@via.dk,
læreruddannelsen i Nørre Nisum

Bevægelsesaktiviteter som styrker elevernes kompetencer til at kommunikere og samarbejde, og som her igennem fremmer trivsel og et inkluderende læringsmiljø.

Undervisningsdifferentiering mellem teori og praksis

– praksisudvikling ifm. undervisning i specialpædagogik

Samtlige studerende med det obligatoriske modul specialpædagogik på læreruddannelsen i Silkeborg deltager i studieelementet 'praksisudvikling', der fungerer som en 'skoleovertagelse' i 2 skoledage.

Tre skoler i to nærliggende kommuner, som vi har et tæt samarbejde med, er partnere i projektet.

Formål med projektet er at knytte specialpædagogiske studier til afprøvning af et konkret undervisningsforløb i skolen med henblik på at skabe tydelige koblinger mellem teori og praksis for de studerende.

Herved afprøver de studerende metoder, materialer og teoretiske tilgange i en konkret praksis med fokus på kompetencemålene i såvel specialpædagogik, som et af deres undervisningsfag - med efterfølgende faglig og didaktisk refleksion over de konkrete erfaringer med undervisningen.

Det overordnede tema for projektet er samarbejde om udvikling af inkluderende læringsmiljøer og særligt lærerens opgave med at differentiere undervisningen.

De studerende øver sig i at forberede, gennemføre og efterbehandle differentieret undervisning i henhold til elevernes forudsætninger og potentialer. Forberedelsen foregår på campus og i skolen, gennemførelse i skolen og efterbehandling på campus.

De tre skolars medarbejdere er involveret ved, at de studerede besøger de klasser, de skal undervise og har forberedende samtaler med lærerne omkring temaet, undervisningsforløb og eleverne. Mens de studerede overtager klasserne, afholder skolerne pædagogiske dage på læreruddannelsen, hvor uddannelse og skoler mødes.

Forløbet strækker sig i alt over ca. 6 uger.

Kontakt

Anja Madsen Kvols, AMKV@VIA.DK, læreruddannelsen i Silkeborg

Årsprøver i historiefaget

Alle studerende på specialiseringsmodulet "historieundervisning i udskolingen" ved læreruddannelsen i Aarhus deltager obligatorisk i et 3 ugers intensivt praksissamarbejde med Forældreskolen i Aarhus, hvor de planlægger, gennemfører og evaluerer et årsprøveforløb i historiefaget for skolens 9. årgang.

Årsprøveforløbene er nøje tilrettelagt, så forløbene i et og alt afspejler udtrækningsprøven i faget historie efter 9. klasse. Skolens elever skal således både igennem en vejledningsfase, en arbejdsfase og en afsluttende mundtlig prøve, hvor de eksamineres og vurderes med karaktergivning efter den gældende skala, som om der var tale om den endelige afgangsprøve.

Arbejdet foregår både på Forældreskolen (i vejledningsfasen for eleverne og ved selve årsprøven) og på læreruddannelsen (forberedelse, vejledning for de lærerstuderende, samt evaluering og efterbehandling). Der tages afsæt i et ugentligt tidsforbrug hos de studerende, der afspejler at specialiseringsmodulet i forvejen er et koncentreret forløb med 10 ugentlige undervisningslektioner og tilsvarende forberedelse. Samtidig er der mødepligt for alle studerende i selve forløbet, der også tjener som det afsluttende studieprodukt for hele modulet.

Det at de lærerstuderende oplever konkret at skulle forberede og vejlede elever fra en 9. klasse og føre dem igennem et reelt prøveforløb – herunder vejlede om faglige problemstillinger, kildeudvælgelse, udarbejdelse af et

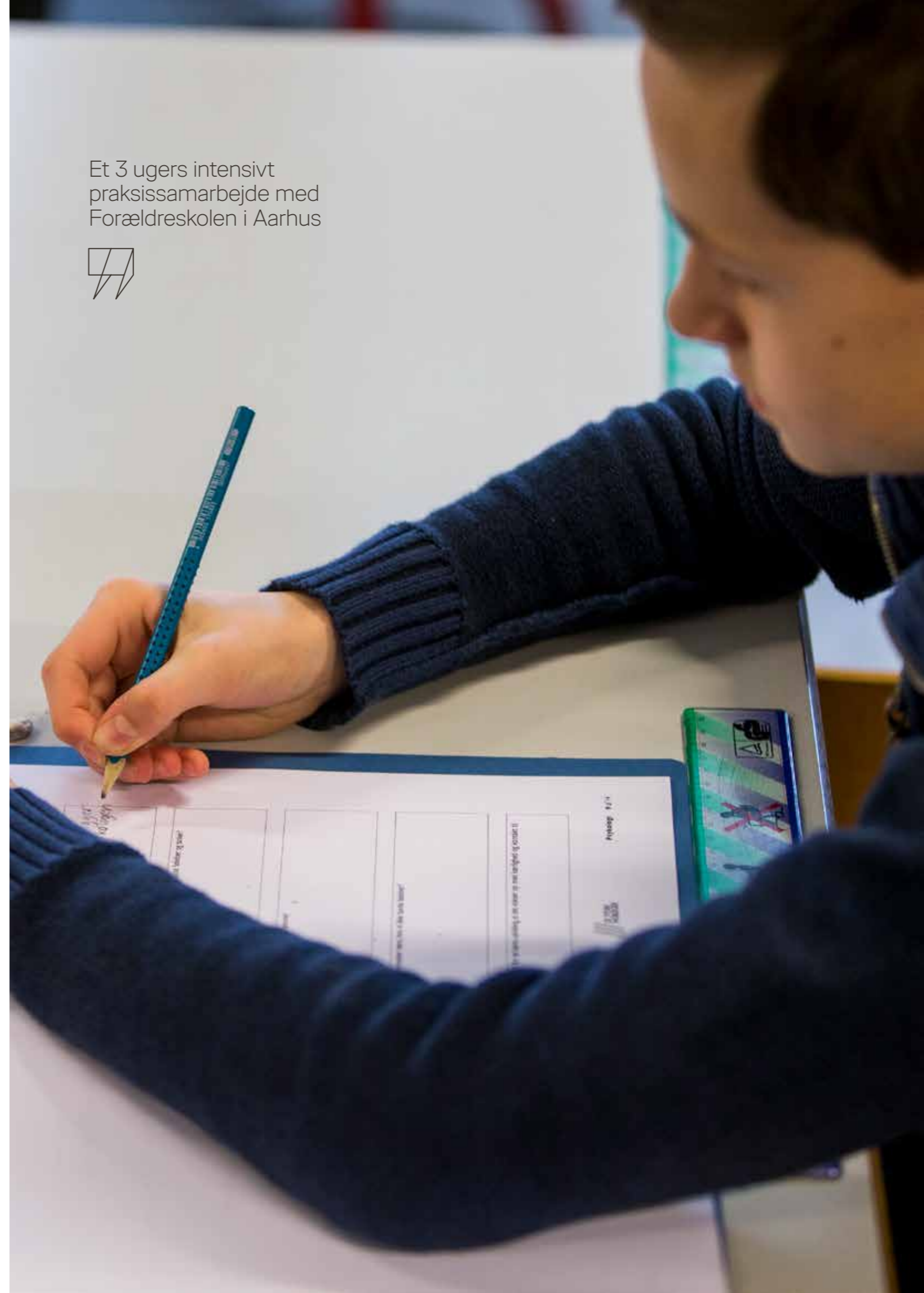
fagligt produkt, samt inddragelse af alle historiefagets kompetenceområder – giver de lærerstuderende en enestående praktisk forståelse af de krav, der stilles ved folkeskolens afgangsprøve.

At de lærerstuderende desuden oplever selv at skulle afvikle en mundtlig årsprøve, der på alle måder afspejler den afsluttende prøve i faget - samt oplever at skulle nå frem til en karakterbedømmelse sammen med en erfaren censor - giver dem yderligere en helt konkret erfaring med, hvordan man som lærer og eksaminator gennemfører et komplekst afsluttende prøveforløb i et af folkeskolens fag. Noget, som de ikke møder noget andet sted i læreruddannelsen.

Kontakt

Rune Christiansen, RUCH@VIA.DK, læreruddannelsen i Aarhus.

Et 3 ugers intensivt praksissamarbejde med Forældreskolen i Aarhus

Afprøv, vurdér og reflektér over brugen af Playful learning i grundskolen – konkret i samfundsfag i 8. til 9. klasse.

Playful learning

Fra fagdidaktik i samfundsfag til praksisnær undervisning

Formålet med dette praksisnære undervisningsforløb er at afprøve, vurdere og reflektere over brugen af Playful learning i grundskolen – konkret i samfundsfag i 8. til 9. klasse.

I samfundsfag skal eleverne i folkeskolen forholde sig til aktuelle samfundsmæssige problemstillinger, være kritiske og indgå i en faglig dialog samt argumentere ud fra et kvalificeret grundlag.

De lærerstuderende forbereder 2 lektioner med udgangspunkt i Playful learning om partier og ideologier, og med fokus på de klassiske politiske ideologier. Der benyttes fagdidaktiske teorier og modeller, som bl.a. belyser væsentligheden af, at koble den samfundsfaglige viden til elevernes livsverden.

På skolen gennemgås de klassiske ideologier og herefter skaber eleverne i grupper et samfund, som bygger på værdier inden for liberalismen, konservatismen eller socialismen. I gruppeprocessen skal eleverne samarbejde, være kreative, handlende og ved hjælp af klodser, figurer, små objekter og elementer bruge deres samarbejdsevner, idéer, kreativitet og faglige viden til at opbygge et samfund inden for de tre ideologier.

Det at eleverne er handlende, nysgerrige, kreative og får mulighed for at leve sig ind i ideologiernes menneskesyn og samfundssyn skaber en proces, der både er meningsfuld og motiverende at samarbejde i. Eleverne skal mundtligt forklare, hvorfor og hvordan de konstruerer et samfund ved at bruge fagbegreber.

Gennem forløbet bliver Playful Learning afprøvet som didaktisk metode, og det skaber mulighed for refleksion og vurdering i forhold til om det motiverer og skaber en meningsfuld undervisningen, hvor både de bogligt svage og fagligt stærke elever kan samarbejde og udvikle sig.

Kontakt

Neromie Fernando, NERO@VIA.DK, læreruddannelsen og HF i Nørre Nissum

Læseboost for skoleklasser på Silkeborg Bibliotek

I specialiseringsmodulet "Litteratur for børn og unge" gennemfører de studerende i grupper et "Læseboost" for skoleklasser på Silkeborg Bibliotek. Forløbet forberedes igennem undervisningen i modulet, besøg på Biblioteket og udveksling med biblioteksformidler Katrine Sivesgaard og indgår som en del af modulets modulafslutningsopgave.

Formålet med forløbet er, at den studerende tilegner sig viden om og færdigheder i at planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i litteraturens mange former og kan formidle litteratur til børn. Der er særligt fokus på at motivere børn til at læse.

Forløbet er projektorganiseret, og omdrejningspunktet er, at den studerende selv gør erfaringer med forskellige konkrete litteraturdidaktiske greb. Fx er det et krav, at de studerende i løbet af det fire lektioner lange Læseboost for en klasse laver Booktalks for eleverne.

Under gennemførelsen af forløbet observerer de studerende hinanden og giver hinanden respons. Forløbet planlægges, efterbehandles og reflekteres i en modulopgave, hvor det didaktiske design gennemført på biblioteket sættes i relation til teori om læselyst, litteraturpædagogik, motivation og æstetisk læring.

Selve Læseboostet varer fire lektioner og foregår i Bibliotekets rammer, men forberedelsen og efterbehandlingen pågår i ugerne før og efter. De studerende udarbejder en beskrivelse af deres forløb i en skabelon, biblioteket anvender, og det bedste forløb offentliggøres som en del af bibliotekets tilbud til skoler fremadrettet.

Kontakt

Ayoe Qvist Henkel, AQH@VIA.DK,
læreruddannelsen i Silkeborg

Det didaktiske design gennemført på biblioteket sættes i relation til teori om læselyst, litteraturpædagogik, motivation og æstetisk læring.

Udvidet praksissamarbejde og nye praktikformer gennem første studieår

Et 1. årgangs danskhold deltager i et udviklingsprojekt omhandlende reorganisering af praktikken og et fortløbende praksissamarbejde. På baggrund af et tæt partnerskabssamarbejde med vores praktikskoler fra fire kommuner, har vi rekrutteret fire skoler som repræsenterer forskellige skoler (3 folkeskoler fra henholdsvis by- og land samt 1 privatskole) i tre forskellige kommuner.

Projektet foregår på læreruddannelsen i et samarbejde mellem samtlige moduler på 1. årgang. De studerende får en årsplan med tre overordnede temaer, som er fælles for modulerne Almen dannelse/ KLM, Lærer i skolen, Elevens læring og udvikling og dansk.

De studerende skal i stedet for det sædvanlige 6 ugers praktikforløb deltage i tre forskellige former for praktik;

- **3 dagspraktikdage** i uge 40 og 41 med observation
- **6 uger udstrakt praktik** (uge 45-50), hvor de studerende to dage om ugen er i praktik – og underviser i sekvenser eller korte forløb i danskfaget og eventuelt andre fag. De studerende har de øvrige tre dage undervisning i læreruddannelsen. De seks ugers udstrakt praktik afsluttes med et fælles studieprodukt for de fire moduler, hvor de studerende skal

lave en begrundet undervisningsplan for 2 lektioner, som de efterfølgende skal afprøve i løbet af den kommende blokpraktik

- **3 ugers blokpraktik** (uge 1-4). Her er de studerende på praktikskolen alle ugens dage og arbejder med såvel praktisk pædagogiske som analytiske færdigheder under vejledning af praktiklærerne og med besøg af undervisere fra læreruddannelsen

Det overordnede mål er at styrke praksistilknytningen, at arbejde med teori-praksis forholdet, at skabe sammenhæng mellem fagene i læreruddannelsen internt og også i relation til praktik og praksis. Det er desuden vores hensigt at forankre de studerendes praktisk-pædagogiske færdigheder i teoretisk funderede refleksioner gennem observation af undervisning, planlægning, gennemførelse, evaluering og udvikling af såvel undervisningssekvenser samt kortere undervisningsforløb.

De studerende får undervejs i det samlede praktikforløb rig mulighed for at øve sig i at forberede, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning gennem tæt sparring med praktiklærere, praktikkoordinatorer samt underviserne fra læreruddannelsen.

Efter praktikperioden vil de studerende stadig være tilknyttet praktikskolen og vil fortsat kunne observere, undersøge problemfelter og afprøve tiltag i deres klasser samt deltage i skolens samarbejde med forældrene samt i forskellige arrangementer på skolerne. Praktiklærerne/koordinatorerne vil desuden blive inviteret til de studerendes præsentation og diskussion af deres praktikopgaver.

Kontakt

Kirsten Rosholm, KIRO@VIA.DK, læreruddannelsen i Silkeborg (LISIL),
Simon Nørgaard Iversen, SNIV@VIA.DK, (LISIL),
Kathrin Bock, KBOC@VIA.DK, (LISIL),
Mette Beck, MEBE@VIA.DK, (LISIL)

Vores hensigt er at forankre de studerendes praktisk-pædagogiske færdigheder i teoretisk funderede refleksioner gennem observation af undervisning, planlægning, gennemførelse, evaluering og udvikling af såvel undervisningssekvenser samt kortere undervisningsforløb.

Lærere efteruddannes og studerendes uddannes SAMMEN

- SAM-uddannelsesmodellen for VIA og B&U, Aarhus Kommune

Formål

At skabe samtidig udvikling og implementering af nye faglige indsatsområder i skolens og i læreruddannelsens praksis, og - som en forudsætning for dette - samtidig uddannelse af både lærere og studerende. Dette giver bæredygtighed i den faglige, sociale og økonomiske bundlinje for skolen og læreruddannelsen.

Indhold

Fokuseret omkring innovation og entreprenørskab + et fagligt indsatsområde. Det skal kvalificere studerende og lærere til at facilitere en innovationsproces for 6. - 7. classes elever. Denne er knyttet til det nationale projekt Edison (<https://edison.ffe-ye.dk/>). Edison er en opfinderkonkurrence, hvor elever skal opfinde nye løsninger på en aktuell samfundsmæssig problemstilling og dyste om, hvem der har opfundet den bedste løsning.

Læringsudbytte

Fokus for studerende og lærere er at kvalificeres til at facilitere innovationsprocesser med et fagligt fokus. For eleverne er fokus at kunne skabe nye opfindelser med et fagligt fokus.

Deltagere

Omkring 30 studerende, 40 lærere/skolepædagoger, 2 lektorer fra læreruddannelsen, 1 proceskonsulent fra VIA-studentervæksthuse, 2 konsulenter fra B&U og 600 elever i 6.- 7. klasse. Alle 6 aktører har et behov for kompetenceudvikling. De puljer deres faglige og sociale ressourcer sammen for at lære af hinanden (co-learning).

Tidsdimension

SAM-uddannelsen har fundet sted hvert år i de sidste 5 år; dog med forskellig længde og faglig indsatsområde.

Figuren på højre side viser et 6-ugers forløb, hvor det faglige indsatsområde var teknologiforståelse og elevers tilgang til kompleks problemløsning. Længden for praksissamarbejdet er reelt 1 år, da planlægningen begynder et år før SAM-uddannelsen finder sted.

Sted

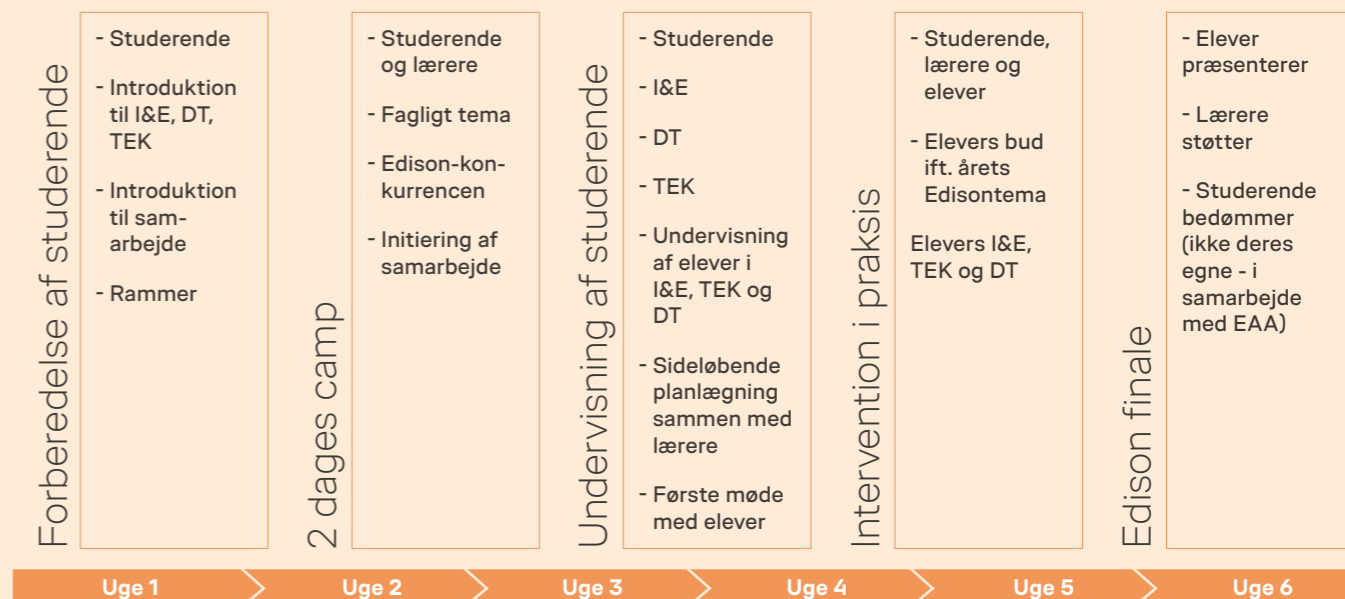
På læreruddannelsen i Aarhus, i VIA studentervæksthuse - Campus Aarhus C samt i skolen, Aarhus Kommune

Samarbejdsdimension på kommunalt plan

(Se højre side). Ud over dette er sektionsleder fra B&U med til at beslutte årets faglige indsatsområde/kompetenceudviklingsfokus for lærere og elever.

Kontakt

Mikkel Hjorth, MISI@VIA.DK,
Rikke Johannesen, RIJO@VIA.DK

Move On

MOVE ON er titlen på et tværprofessionelt udviklingsprojekt mellem pædagoguddannelsen Viborg og læreruddannelsen Skive. Projektet er støttet af Fonden for Entreprenørskab. Det omfatter konkrete undervisningsforløb, som de studerende har gennemført dels på praktikskoler (2018), dels på Løgstrup Skole (2019).

Formålet er at inspirere og motivere til at arbejde tværprofessionelt *om, gennem og med* entreprenørskabsundervisning i grundskolen. Det henven-

der sig til lærere og pædagoger i skolen, såvel som studerende og undervisere på professionsbacheloruddannelser. Projektet foregår både på skolen og campus og lægger sit hovedfokus på studerendes forandringskompetencer (undersøge, forstå, udvikle).

Deltagere er studerende og undervisere fra lærer- og pædagoguddannelsen, lærere og elever på praktikskoler samt lærere og elever på Løgstrup Skole (samarbejdsskole).

De studerende gennemfører entreprenørskabsundervisning i henholdsvis 1-3 lektioner på praktikskoler og en hel skoledag på Løgstrup Skole.

Kontakt

Lea Ringskou, LRI@VIA.DK, pædagoguddannelsen i Viborg,
Christoffer Vengsgaard, CHVE@VIA.DK, pædagoguddannelsen i Viborg,
Sidse Hølvig Mikkelsen, SIHM@VIA.DK, læreruddannelsen i Skive,
Thomas Thorning, TT@VIA.DK, læreruddannelsen i Skive

Forløbet i faser

Fase 1

Forståelsesfasen. I denne fase har de studerende modtaget undervisning om entreprenørskabsundervisningens "hvad, hvorfor og hvordan", samt oplæg om tværprofessionelt samarbejde mellem lærere og pædagoger.

Fase 2

Idéfasen. I idéfasen har de studerende i første omgang øvet sig i at tænke og arbejde divergent. De har kort skulle genere så mange ideer som muligt i forhold til temaer og emner som deres entreprenørskabsundervisning kan tage udgangspunkt i.

Fase 3

Realiseringsfasen. Her har grupperne realiseret og gennemført deres entreprenørskabsundervisning, herunder dokumenteret deres proces og selve undervisningen.

Fase 4

Evaluering. Forløbet afsluttes med en evaluering, dels med eleverne, dels med de studerende selv. De studerende har desuden stået for caféfremlæggelser. Slutteligt har projektet en afsluttende evaluering for alle involverede.

Praksisnære BA-projektforløb i samarbejde med Silkeborg Kommunes Videncentre

I forbindelse med udarbejdelse af BA-projekt på 4. årgang kan samtlige studerende på læreruddannelsen i Silkeborg ansøge om at komme i betragtning til en særlig tilknytning til et af Silkeborg Kommunes videncentre (i grupper af 1-2 studerende). Et udvalg af de studerende kommer i betragtning (ca. 10-20 studerende). De BA-studerende indgår så i et samarbejde med et videncentre, der beskæftiger sig med et lærerfagligt indhold, som korresponderer med det indhold, BA-projektet har ('nye praksisformer og aldersintegrering', 'sproglig, kulturel og social integration',

'inkluderende lærings og trivselsmiljøer', 'udskoling', 'designtænkning og digital fabrikation', 'naturfag og naturformidling', 'sprog, literacy og integration').

BA-studerendes tilknytning til de kommunale videnscentre består af vidensdelings- og vejledningssamtaler med videncentermedarbejdere samt mulighed for at træffe aftaler om observation, interviews eller lignende på skoler alt efter BA-projektets undersøgelsesinteresse. Studerende er forpligtet på at føre logbog undervejs i forløbet samt at fremlægge BA-projek-

tet ved vejs ende. Samarbejdet fungerer således som en gensidighed mellem professionspraksis og studerendes BA-studier, hvorved de BA-studerende lukrerer på videncentrenes praksisnæthed og vidensbase samtidig med, at de bidrager til videncentrenes arbejde med at udvikle og producere ny viden, som understøtter udvikling af den pædagogiske praksis på kommunens skoler.

Kontakt

Mette Bech, MEBE@VIA.DK,
Lars Ustrup, LU@VIA.DK, læreruddannelsen i Silkeborg

